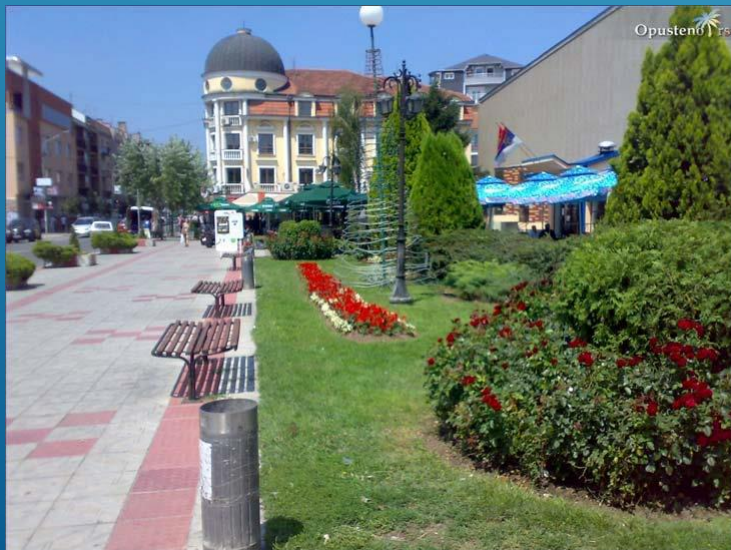

Град Јагодина

**ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ
КРОЗ БУЏЕТ
ЗА 2025.ГОДИНУ**

Садржај

1. Увод - обраћање градоначелника
2. Ко се финансира из буџета?
3. Како настаје буџет града?
 - Појам буџета
 - Ко учествује у буџетском процесу?
 - На основу чега се доноси буџет?
4. Како се пуни градска каса?
 - Шта су приходи и примања буџета?
 - Структура планираних прихода и примања за 2025. годину
 - Шта се променило у односу на 2024. годину?
5. На шта се троше јавна средства?
 - Шта су расходи и издаци буџета?
 - Структура планираних расхода и издатака за 2025. годину
 - Шта се променило у односу на 2024. годину?
 - Расходи буџета по програмима
 - Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима
 - Најважнији капитални пројекти
 - Најважнији пројекти од интереса за локалну заједницу

Драги суграђани и суграђанке,

Основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ Одлуке о буџету града Јагодине за 2025. годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и остваривања прихода и примања буџета града, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у перспективи очекујемо и сарадњу локалне самоуправе и житеља Јагодине у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја нашег града.

Гордана Јовановић, дипл.екон.
Градоначелник

Ко се финансира из буџета?

Директни корисници буџетских средстава:

- Скупштина града
- Градоначелник
- Градско веће
- Градска управа за друштвене делатности, опште, нормативне и заједничке послове
- Градска управа за финансије, привреду, комуналне делатности и инвестиције
- Градска управа за јавне приходе, заштиту животне средине и инспекцијски надзор
- Градска управа за послове органа града
- Градска управа за урбанизам, грађевинске, стамбене и имовинско правне послове
- Градско правобранилаштво

Остали корисници јавних средстава:

- Основне и средње школе
- Центар за социјални рад
- Јагодински спортски савез
- Непрофитне организације (удружења грађана, невладине организације, итд.)

Индијектни корисници буџетских средстава:

- Туристичка организација Града Јагодина
- Предшколска установа "Пионир"
- Културни центар "Светозар Марковић"
- Историјски архив "Средње Поморавље"
- Народна Библиотека "Радислав Никчевић"
- Завичајни музеј
- Месне заједнице (52 сеоске и 8 градских)

Како настаје буџет града?

БУЏЕТ града је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака града за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из градског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Градоначелник и локална управа спроводе градску политику, а главна полуга те политике и развоја је управо буџет града.

Приликом дефинисања овог, за град Јагодине најважнијег документа, руководе се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

Ко учествује у буџетском процесу?

Предшколска
установа
Месне заједнице
Установе културе
Туристичка
организација

Градске управе
Градоначелник
Градско веће
Скупштина града
Градски правобранилац

Основне
школе
Средње школе
Дом здравља
ЈАССА

Грађани и
њихова
удружења

Јавна
предузећа

На основу чега се доноси буџет?

На основу
чега се
доноси
буџет?

Закони и прописи:

Закон о финансирању локалне самоуправе,

Закон о буџетском систему,

Закон о локалној самоуправи,

Упутство Министарства финансија за припрему одлуке о буџету за 2025. годину и др.

Сви посебни прописи којима су утврђене надлежности ЈЛС

Стратешки документи:

Стратегија развоја

Акциони планови за поједине области

Потребе буџетских корисника

Започети пројекти из ранијих година

Остварење прошлогодишњег буџета

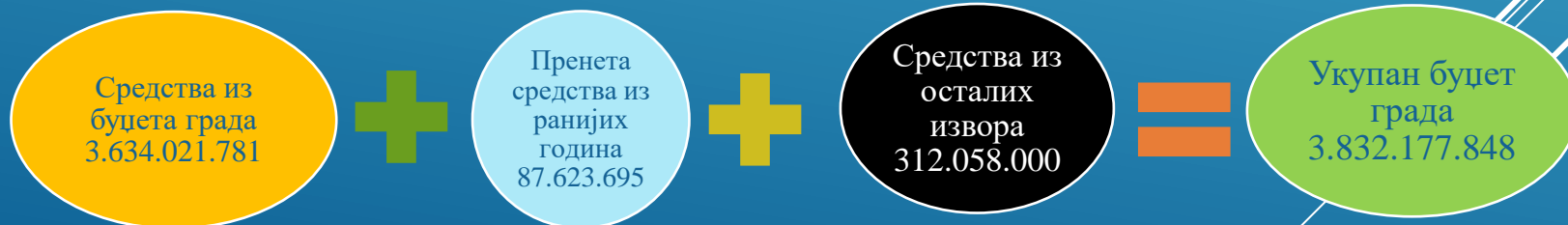
Како се пуни градска каса?

- ▶ Укупни јавни приходи и примања града Јагодине за 2025. годину износе

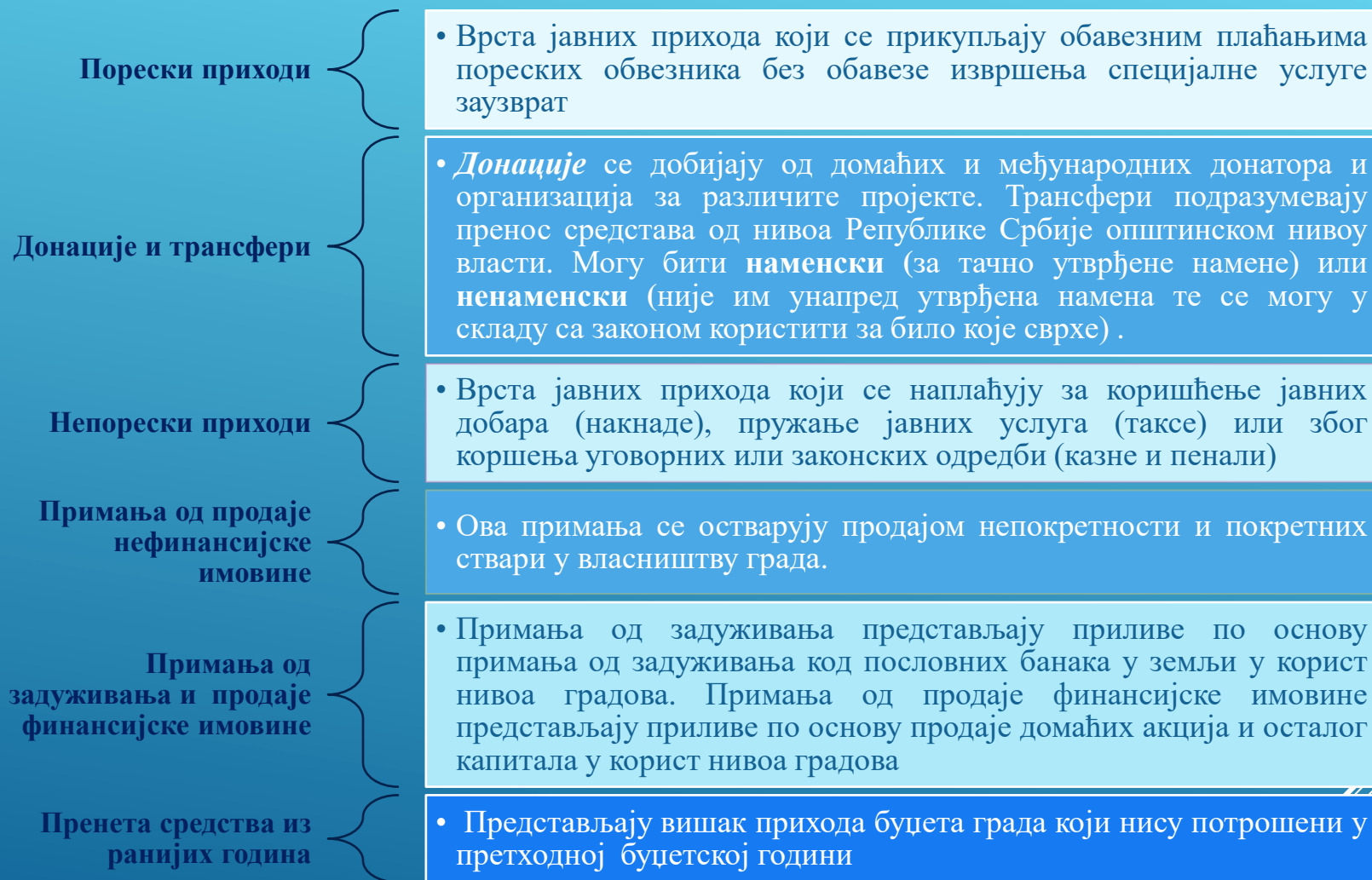

**3,8 милијарди
динара**

- ▶ Одлуком о буџету града Јагодине за 2025. годину планирана су средства из буџета града у износу од 3.432.496.153 динара, пренета средства из ранијих година у износу од 87.623.695 динара и средства из осталих извора 312.058.000 динара.

Шта су приходи и примања буџета?

Структура планираних прихода и примања за 2025. годину

Структура планираних прихода и примања за 2025. годину

Шта се променило у односу на 2024. годину?

Укупни приходи и примања нашег града у 2025. години су се **СМАЊИЛИ** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2024. годину за **888.460.374** динара, односно за **18.82%**.

- **Порески приходи** смањени су за 161.342.203 динара.
- Пренета средства из ранијих година смањена су за 42.726.678 динара.
- Други приходи су смањени за 132.043.901 динара.
- **Примања од продаје финансијске имовине и задуживања** су смањена за 133.500.000 динара

На шта се односе јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2025. години из буџета износе:

3.832.177.848 динара

- ✓ **РАСХОДИ** Расходи представљају све трошкове града за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које град/општина обезбеђује без директне и непосредне накнаде.
- ✓ **ИЗДАЦИ** представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.
- ✓ **РАСХОДИ И ИЗДАЦИ** морају се исказивати на законом прописан начин, односно морају се исказивати: по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева града; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издвајају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета* што показује организацију рада града.

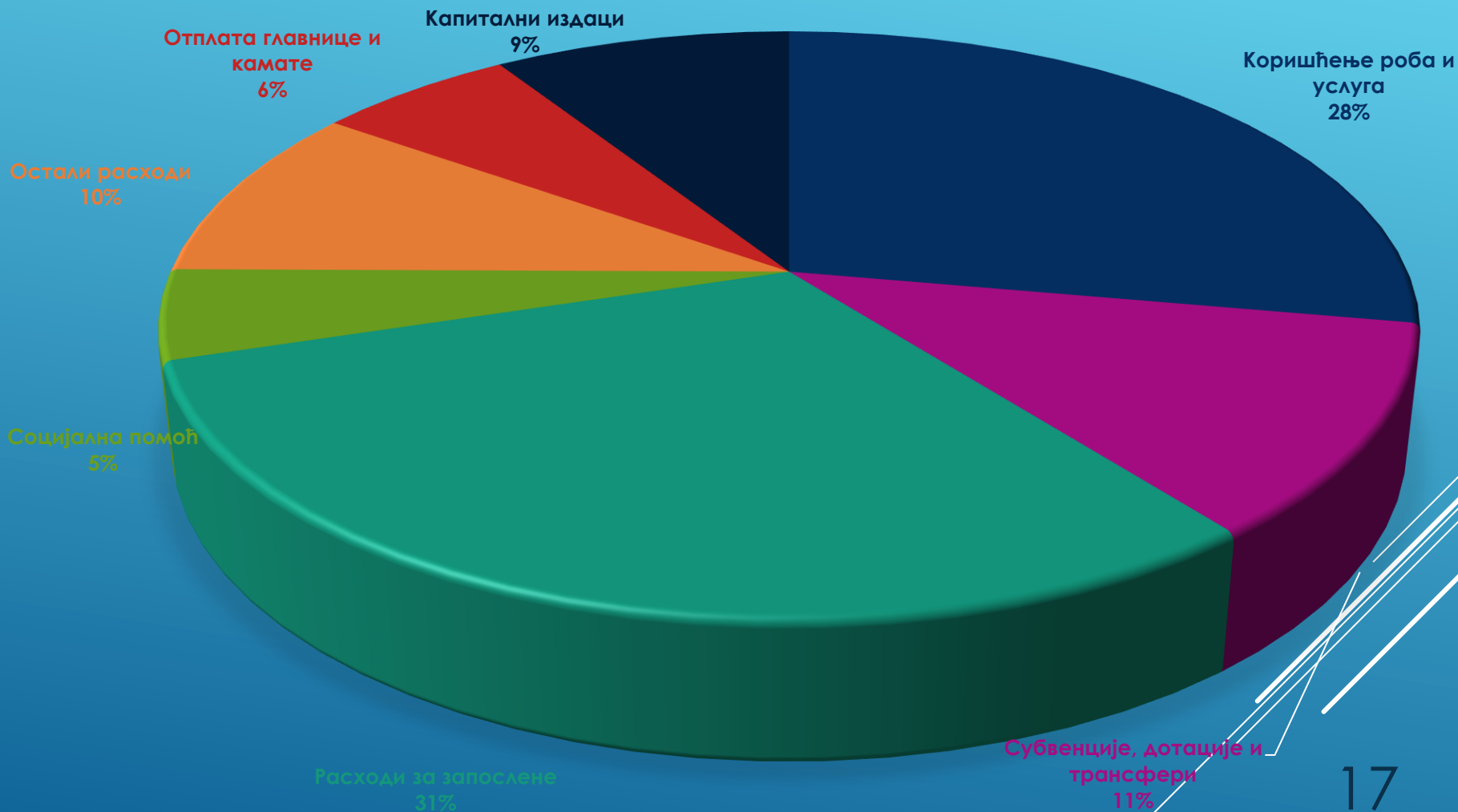
Шта су расходи и издаци буџета?

Расходи за запослене	<ul style="list-style-type: none">• Расходи за запослене представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника
Коришћење роба и услуга	<ul style="list-style-type: none">• Коришћење роба и услуга обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.
Дотације и трансфери	<ul style="list-style-type: none">• Дотације и трансфери су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног/покрајинског нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.
Остали расходи	<ul style="list-style-type: none">• Остали расходи обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.
Субвенције	<ul style="list-style-type: none">• Субвенције се одобравају за функционисање међумесног превоза и пољопривредним произвођачима.
Социјална заштита	<ul style="list-style-type: none">• Социјална заштита обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.
Буџетска резерва	<ul style="list-style-type: none">• Буџетска резерва представља новац који се користи за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.
Капитални издаци	<ul style="list-style-type: none">• Капитални издаци су трошкови за изградњу нових, или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина земљишта и слично.

Структура планираних расхода и издатака за 2025. годину

Структура планираних расхода и издатака за 2025. годину

Шта се променило у односу на 2024. годину?

Укупни трошкови нашег града у 2025. години су **СМАЊИЛИ** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2024. годину за **888.460.374** динара, односно за **18.82%**.

- Субвенције, дотације и трансфери су смањени за 92.496.094 динара.
- Капитални издаци смањени су за 248.360.965 динара;
- Коришћење роба и услуга смањено је за 262.717.806 динара;
- Остали расходи смањени су за 106.261.339 динара.

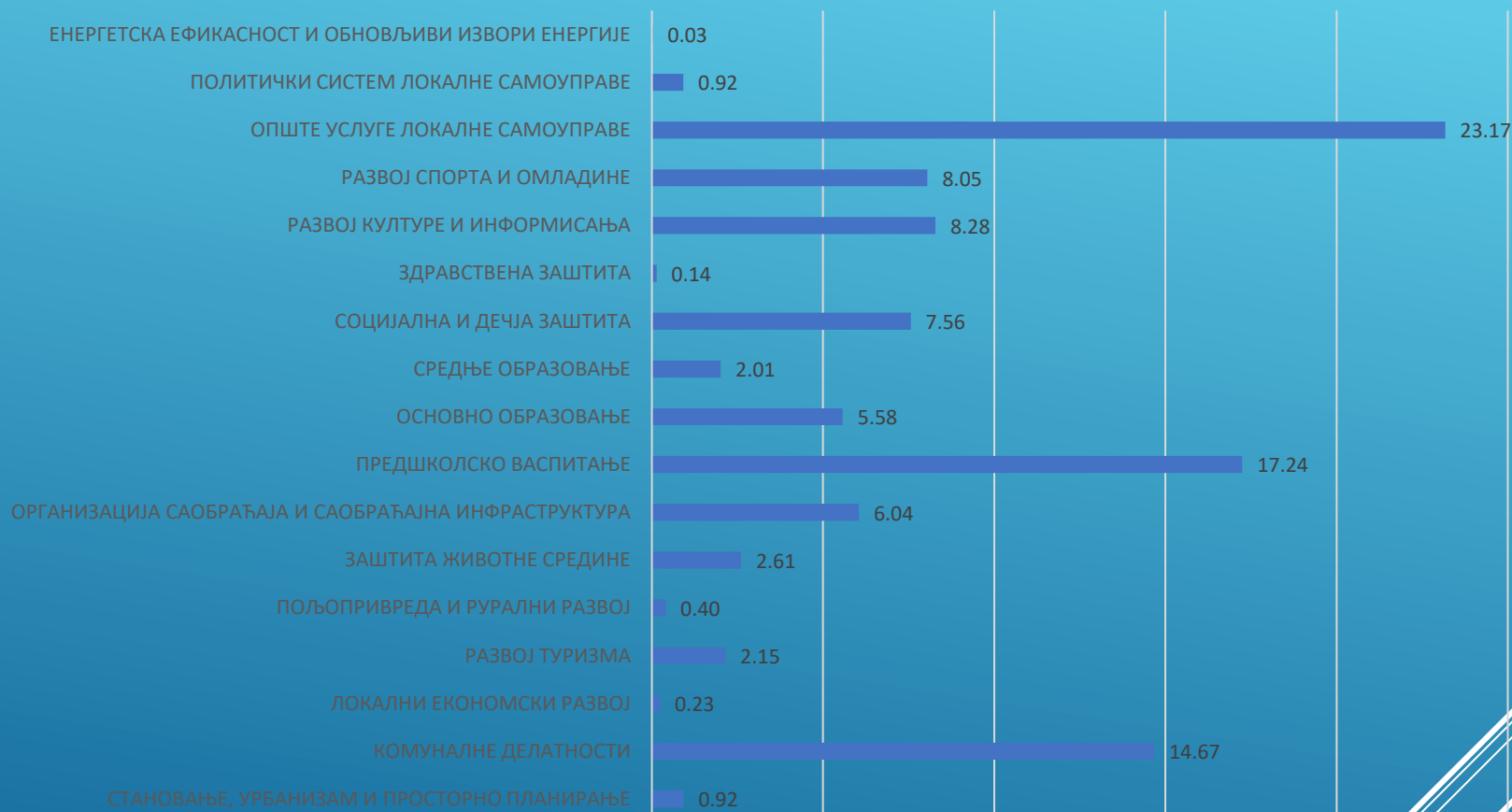

- Расходи за запослене су повећани за 76.509.898 динара;

Расходи буџета по програмима

Назив програма	Средства из Одлуке о буџету за 2025. годину (износ у динарима)	% буџета по програму
СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ	35,300,000.00	0.92
КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	562,119,552.00	14.67
ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	8,950,000.00	0.23
РАЗВОЈ ТУРИЗМА	82,377,965.00	2.15
ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ	15,300,000.00	0.40
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	99,900,000.00	2.61
ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	231,634,143.00	6.04
ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ	660,793,306.00	17.24
ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ	213,678,000.00	5.58
СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ	77,050,000.00	2.01
СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА	289,749,233.00	7.56
ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	5,300,000.00	0.14
РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА	317,378,177.00	8.28
РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ	308,430,000.00	8.05
ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	888,010,298.00	23.17
ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	35,207,174.00	0.92
ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	1,000,000.00	0.03
Укупно	3,832,177,848.00	100.00

Расходи буцета по програмима

Најважнији пројекти у 2025. години

- ✦ Реконструкција саобраћајница у градском подручју
- ✦ Изградња модуларно металне монтажне платформе за путничка возила
- ✦ Радови на инвестиционом, текућем одржавању и опремању зграда Домова културе у селима
- ✦ Израда главног колектора за Индустијски комплекс "Барутана"
- ✦ Реконструкција објеката предшколског образовања
- ✦ Изградња водоводне мреже
- ✦ Изградња топловодне мреже

На крају желимо да Вам се захвалимо што сте издвојили време за читање ове презентације буџета.